

Mari Rantanen ps ym.

Kirjallinen kysymys Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

"Hätäkeskuslaitos on avun ja turvan ensimmäinen viranomaislenkki auttamisen ketjussa." — *Hätäkeskuslaitoksen strategia 2010—2015*

Eri puolilla maata Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on ottaa vastaan pelastus-, poliisi-, sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvia hätäilmoituksia sekä muita ihmisten, ympäristön ja omaisuuden turvallisuuteen liittyviä ilmoituksia sekä välittää ne edelleen auttaville eri viranomaisille ja yhteistyökumppaneille.

Viime viikolla Helsingin Sanomat uutisoi, kuinka hätäkeskukset ovat kesällä haasteen edessä. Uusi tietojärjestelmä on otettu käyttöön ja sitä harjoitellaan, minkä lisäksi henkilöstövaje on loma-ajan takia suurimmillaan. Hätäkeskuslaitoksen mukaan kesällä neljännes päivystäjistä on lomalla, kun tehtävämäärät kasvavat jopa 30 prosenttia.

Vuoden 2011 hätäkeskusuudistuksen jälkeen, mutta erityisesti viimeisten kahden vuoden aikana Hätäkeskuslaitoksesta on kuulunut viestiä, että henkilöstö uupuu työtaakkansa alle. Tästä kertovat erityisen korkeat sairauslomatilastot ja henkilöstön suuri vaihtuvuus. Osassa hätäkeskuksia on rekrytointivaikeuksia ja olemassa oleva henkilöstö on joutunut sinnittelemään voimiensa äärrajoilla.

Hätäkeskuspäivystäjän koulutus kestää 1,5 vuotta ja tapahtuu Pelastusopistossa Kuopiossa. Syksyllä hätäkeskuspäivystäjien koulutuspaikkoja lisätään siten, että jatkossa Pelastusopistosta valmistuu 24 päivystäjää kaksi kertaa vuodessa. Henkilöstön vaihtuvuuteen tämä ei kuitenkaan ole ratkaisu. Sisäministeriön pelastusosaston tilaaman ja Pelastusopiston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalveluiden toteuttaman tutkimuksen mukaan suurin yksittäinen syy hätäkeskuspäivystäjän työstä pois hakeutumiseen on työvuorosunnittelu kolmivuorotyössä.

Vuosina 2018—2019 käyttöönotettu ERICA-hätäkeskustietojärjestelmä on korostanut hätälaitoksen henkilöstöongelmia. Järjestelmän käyttöönotto ja harjoittelu, erityisesti henkilöstövajeen aikaan, vaikuttaa henkilöstön suoritukseen ja jaksamiseen. Ongelmia on aiheuttanut esimerkiksi uusi riskiarviotyökalu, jonka tekemiä riskiarvioita on kuvattu liian herkiksi. Ne antavat tehtäville liian isoja vasteita ja kiireellisyyksiä, eikä hätäkeskuspäivystäjä voi muuttaa vasteita. Lisäksi ERICA-hätäkeskusjärjestelmän myötä puheluihin vastaamisajat ovat nousseet ja hätäkeskukset ovat toisinaan ruuhkautuneet pahasti.

Kirjallinen kysymys KK 20/2019 vp

Hätäkeskuksen häiriintymätön ja laadukas toiminta on äärimmäisen tärkeää, jotta viranomaisten auttamisketju suurimman hädän hetkellä voi ylipäättään toimia.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus varmistuu siitä, että Hätäkeskuslaitoksen toiminta ja sitä kautta yhteiskunnan turvallisuus ei vaarannu henkilöstöongelmien ja ERICA-hätäkeskusjärjestelmän käyttöönoton myötä ja

aikooko hallitus lisätä alueellista hätäkeskuspäivystäjien koulutusta Uudellemaalle, jossa henkilöstövaje on suurin?

Helsingissä 19.6.2019

Mari Rantanen ps

Jari Ronkainen ps